

Останалиятъ народъ, сиромашкиятъ народъ, изпадналитъ хора, робитъ, работницитъ, особено сиромаситъ селяни, — всички тънѣли въ простора и неграмотность. За тѣхнитъ дѣца нѣмало учители, нѣмало училище и тѣ били осъдени винаги на тежъкъ трудъ и страшни неволи. Тогава държавата и общинитъ не подържали учители и училища, както е сега, за дѣцата на всички родители — богати и бѣдни, прости и учени. Тогава училищата били на частни хора, и въ тѣхъ пращалъ дѣтето си само този, който можалъ да плати много пари на учителя. А пъкъ синоветъ на изпадналитъ и робитъ не ги приемали въ училище дори и когато се намѣри нѣкой да плати за тѣхъ.

Начало и развитие на българското училище. — Отъ гърцитъ, като наши съсѣди, училището прѣмина въ България. Докато старитъ българи били езичници, тѣ нѣмали нито книга, нито училище. Тогава момчетата се обучавали само на воено изкуство. Като не сж имали писмо и книга, любопитство е да се знае, да ли не сж писали нѣщо? Да, писали съ *черти* и *ръзки*. Писмото имъ било съвсѣмъ просто и много рѣдко го употрѣбявали. Единъ ученъ човѣкъ, като разкопа до с. Абоба (Шуменско) мѣстото, дѣто била старата българска столица, намѣри камъни и тухли, надраскани съ черти, рѣзки, образи на човѣци, коне, волове и други животни.

Това ще да е било най-старо писмо у България. Но нѣкои български царе прѣди Бориса употрѣбявали гръцко писмо. Тѣ имали гръцки писари въ двореца си и ги карали да записватъ по гръцки езикъ нѣкое голѣмо събитие, що е станало въ дър-